

Учителя Петър Дънов

ВЕЛИКОТО В ЖИВОТА

Беседи
държани на Витоша
1934 г.

Варна 1998 г.

ВЕЛИКОТО В ЖИВОТА

Съзнанието на съвременния човек трябва да се отличава главно с три качества: будност, схватливост и широта, т.е. то трябва да обхваща, да обема всичко в себе си.

Великото, хубавото и красивото в живота е за великите души. Великото в света се постига само в Божията Любов. Който живее в Божията Любов, само той може да се нарече велик. Сега ще изнеса няколко примера от всекидневния живот на хората. Какво трябва да направите, ако искате да се надтичвате с някой кон? Колкото силно да тичате, конят все ще ви надмине. Ако искате да се състезавате с него, трябва да се качите на гърба му. Тогава и вие ще препускате толкова бързо, колкото и конят. Ако искате да се надпреварвате с някой трен, той ще ви надмине.

За да не останете назад от трена, вие трябва да се качите на него, и тогава ще се движите със същата бързина, с каквато той се движи. Ако се надпреварвате със светлината, вие ще останете далеч от нея. Щом искате да бъдете наред с нея, трябва да се качите на нейната колесница. При това положение, вие ще се движите със същата бързина, с каквато светлината се движи.

Следователно, не се надпреварвайте с Любовта! Не разисквайте върху въпроса, кой колко любов има. Това е неразбран въпрос. Да се занимавате с въпроса, колко и каква любов има човек, това е материалистическо разбиране на любовта. Представете си един голям извор, който извира от някоя планина и се влива в морето. По целия път, дето изворът тече, са наредени безброй дървета. Как мислите, кои от дърветата ще усетят първи любовта на извора? Първи ще усетят любовта на извора ония дървета, които са най-близо до него. Останалите, които стоят подалеч от извора, трябва ли да плачат, да съжаляват, че любовта на извора не е достигнала до тях? Те трябва да чакат с търпение, да дойде до тях

любовта на извора. Не трябва да се блъскат едни в други, да се състезават помежду си. Те трябва с търпение да чакат момента, когато любовта ще се излее и върху тях. С чакането те нищо няма да изгубят. Дойдете ли до любовта, казвам: Чакайте, любовта ще ви посети. На същото основание казвам: Чакайте Господа, Той сам ще ви посети. Не се надпреварвайте, не се състезавайте помежду си, кой пръв да отиде при Господа, и кой повече да вземе от Него. Той сам ще дойде при всеки отделно и ще му даде, колкото му е нужно. Слънцето ли дохожда при нас, или ние отиваме при него? Горко на човека, ако остане на него, всяка сутрин да отива при слънцето! Слънцето иде при нас, а ние само го посрещаме.

Ще кажете, може би, че не разбирате тази мисъл. - По-добре, че не разбирате. Неразбирането се дължи на противоречивото естество в човека, което постоянно го отделя от Бога. Ронливо, неустойчиво е човешкото естество. То е подобно на мазилката, на керемидите на къщите. Измажете добре къщата си, но щом завалят дъждове, снегове, мазилката постепенно изчезва. Не се

минава година, и вие отново трябва да измажете къщата си. Току-що наредите нови керемиди, дойдат бури, ветрове, които ги събарят, и вие отново трябва да ги нареждате. Питам: трябва ли това да ви обезсърчава? Не обръщайте внимание на външната мазилка, както и на керемидите на къщата! Това са временни, преходни неща в света. Не обръщайте внимание на усмивките, на погледите на хората! И това са преходни неща. Ама прочете на еди-кой си човек светели. Какво от това? Вечер всички прозорци на къщите са осветени от лампите, но денем никой прозорец не свети. Какво лошо има в това, че денем прозорците на къщите не светят? Ако светят, нощ е; ако не светят, ден е. Ако всички хора са в къщи, зима е; ако са вън, лято е.

Животът има смисъл само тогава, когато се разбере неговата дълбочина, неговата същина. Когато в живота ви стават неща, каквито вие не желаете и не очаквате, не считайте, че съдбата, или Господ се е опълчил против вас. Преди всичко, вие не знаете, как трябва да стават нещата. Ако Бог ви запитва, какво добро желаете да ви даде,

надали ще можете да отговорите, както трябва. Всеки ще поиска нещо, но доколко е съществено това нещо, и той не знае. След като опита това, което е пожелал, само тогава той ще разбере своята погрешка. Следователно, докато не разбере смисъла на живота, човек всякога ще иска неща, които не му са нужни. И само след като ги опита, ще види погрешките си. Какво иска гладният? - Хляб. Какво иска жадният? - Вода. Що се отнася до меко легло, до топли завивки, това са второстепенни неща. Гладният и жадният се нуждаят първо от хляб и вода, а после от меко легло и топли дрехи. Какво трябва да прави човек като задоволи глада си? - Да работи. Значи, гладният спи, а ситият е буден и работи. Така е на небето, а на земята е точно обратно: гладният е буден, а ситият спи. Живият е подвижен, а мъртвият мълчи. На земята мълчаливите минават за мъдри, а в небето - за мъртви. Външно това са противоречиви положения, но в същност те крият дълбок смисъл в себе си.

И тъй, великото в живота е необятната Божия Любов, която е само за великите души. Само

великите души възприемат Божията Любов. Едно от качествата на тази Любов е следното: тя изпъжда навън всяко недоволство, което бушува в човека. И тогава, човек става силен, мощен, радостен. Той не се плаши от нищо в света, готов е за всякаква работа, готов е да слугува на всички хора. Той намира смисъла на живота в любовта, в служене на всички същества, от най-малки до най-големи.

Съвременните хора, обаче, разбират любовта по съвсем друг начин. Тяхната любов е любов на земята. Тя е наречена земна любов, а тази любов носи разочарования във всички направления. При тази любов човек всичко губи: и знание, и сила, и богатство, и здраве. Какво му остава тогава? Остава му само възпоменанието, че е обичал някого, и че някой го е обичал. Какво остава на трапезата, след като хората се нахранят? Ако са месоядци, на трапезата остават само кокалите, а месото се изяжда. Ако са плодоядци, в първо време трапезата е красива, пълна със зрели, вкусни плодове, но щом плодовете се изядат, нищо не остава от тази красота. Ризата,

която човек е носил цяла седмица на гърба си, трябва да се свали, да се тури във вода и да се изпере. От дългото носене, тя се е изцапала, и непременно трябва да се изпере. Не само ризата, но всяко нещо, което се употребява, претърпява промени. На физическия свят всички неща се променят. Само любовта е неизменна.

Питам: какво можете да очаквате от физическия свят, в който непрестанно се извършват промени? Като не знаят законите на физическия свят, съвременните хора се безпокоят от постоянните промени, на които се натъкват. И наистина, в даден момент вие сте разположени, мислите, че всичко можете да направите. На следния момент сте неразположени подух, тъжни, скръбни сте. Коя е причината за тази внезапна промяна на състоянията? Докато сте в Божествения трен, вие сте радостни, весели, мислите, че всичко можете да постигнете. Щом слезете от този трен, веднага ставате тъжни, скръбни и се обезсърчавате. Един български селянин за пръв път се качил на трен. От време на време поглеждал от прозорците, радвал се, че

се вози. За момент тренът спрял на една малка станция, и той слязъл да си купи круши. Трябвало продавачът да му върне няколко стотинки, и той останал да чака, през което време тренът профучал край него и го оставил на спирката, тъжен, недоволен, че пропуснал трена.

И тъй, който слезе от Божествения трен и го пропусне, той веднага става тъжен, скръбен. Тъй щото, когато сте скръбни, ще знаете, че сте слезли от Божествения трен и сте останали на някоя спирка, или гара и то само за няколко стотинки, които търговецът трябва да ви върне. Качите ли се веднъж на Божествения трен, и трябва да слезете на някоя гара, вслушайте се да не удари звънецът, и тренът да тръгне. Качете се на трена, преди да е ударил звънецът. По-добре е да не слизате. Докато тренът пътува, гледайте през прозореца, и щом дойдете до последната гара, тогава слезте. Ако не спазвате това правило, противоречията в живота никога няма да престанат. При сегашните разбирания на хората, при сегашното им съзнание, противоречията винаги ще ги следват. Щом съзнанието им се

измени, и противоречията ще изчезнат. Ако няма хляб винаги ще има гладни хора, а заедно с това и противоречия. Ако има изобилно хляб и гладни хора няма да има. Щом няма гладни хора, и противоречията ще изчезнат. Ако няма вода, винаги ще има жадни хора. Щом има жадни хора, и противоречия ще съществуват. Когато водата дойде в изобилие, няма да има жадни хора, а заедно с това и противоречията ще изчезнат. Изобилието е едно от условията за разрешаване на противоречията в живота. Това разрешаване е вътрешно, а не само външно. От хиляди години насам, хората са разрешавали ред въпроси и противоречия в живота, но все е останало нещо неразрешено. Защо? Защото те са ги разрешавали по външен начин, а всички външни неща са изложени на промени.

Ако проследите живота във всички направления, ще видите, че има неща, които се изменят, и други, които не се изменят. Например, всички външни закони не зависят от човека, вследствие на което постоянно се изменят. Вътрешните закони, обаче, зависят от човека и не

се изменят. Като казвам, че вътрешните закони зависят от човека, разбирам Божественото в него. Следователно, вътрешните закони са Божествени. Външните закони пък са създадени по образа на Божиите, но едни от тях са по-близо, а други - по-далеч от оригинала. Въз основа на това, ако има противоречия в живота, те са само външни. Затова, като се натъкне на някакво противоречие вътре в себе си, човек съзнава, че то е външно, привидно. Казвате, че човек е създаден по образ и подобие Божие. - Какво представя Бог? Дето Бог се явява в пълнотата си, противоречията моментално изчезват. Когато Бог се яви на земята или на небето, в ада или в рая, всички същества се изменят. Щом се оттегли и остави хората, духовете и божествата свободни, противоречията пак ги нападат. Дето е Бог, никакви противоречия не съществуват. Дето Бог отсъства, противоречията присъстват. Защо при Бога няма противоречия? Понеже Той задоволява нуждите на всички същества, и те престават да се смущават. Ако болният оздравее, има ли за какво да се смущава? Ако сиромашът забогатее, има ли за

какво да се смущава? Ако слабият стане силен, има ли за какво да се смущава? Ако грозният стане красив, има ли за какво да се смущава? Значи, щом се задоволят нуждите на хората, те престават да се смущават. Смущаването, безпокойството е резултат на незадоволените човешки нужди.

В прочетената глава от Деянията на Апостолите се казва: „И през тия дни стана роптание от еленистите върху евреите, че в повседневното раздаване на потребностите, техните вдовици оставали непригледани. На това, дванадесетте свикаха множеството на учениците и рекоха: Братя, изберете между вас седем души, които да поставим за тази потреба.“ Казвам: Всеки от вас трябва да избере тези седем души в себе си, които да уредят материалните му работи. Всички спорове, протести и роптания в света произтичат все за материални работи. Апостолите казвали: „Подобава ли на нас, като се грижим за материалните работи, да се отдалечим от Словото Божие?“ И вие трябва да изберете в себе си седем души, които да уреждат материалните ви работи.

- Щом материалните работи на хората се уреждат добре, всички спорове между тях изчезват. Всички спорове стават все за ядене и пиене. Добро нещо е яденето и пиенето, но когато става по Бога. Щом не става по Бога, между хората се явяват спорове и недоразумения.

Сега, дошли на планината, ние се радваме на красивите гледки. Тук нямаме салон, както в града, вятърът вее, но имаме други преимущества. Според мене, вятърът е онази любеща майка, която нежно пее на децата си и тихо ги събужда да отидат на работа.

Съвременните, религиозни и духовни хора работят, учат, подвизават се, ходят по планините, търсят начини, чрез които да изразят своето служене на Бога. По този начин те търсят правия път за това служене. Много са тия пътища. При това, всеки ден определя нов и по-прав път от вчерашния. Наистина, какво по-красиво нещо за човека от това, да служи и да живее за Онзи, Който му е дал живот? Кой е Той, всички Го познават. Няма човек в света, който да не Го познава. Всички хора искат да бъдат радостни,

весели, здрави, богати, учени, силни и т.н. Хубаво е това, но то от Бога иде. Който влезе в пълнотата на Божията Любов, той ще придобие всичко, каквото желае. Когато получи всичко, каквото желае, човек е готов вече да служи на хората. Докато не е влязъл още в пълнотата на Божията Любов, той не е готов на никакво служене. Щом започне да служи на хората, т.е. на ближните си, човек придобива щастието. Който не служи на хората, той не може да бъде щастлив. Тъй щото, две направления съществуват в служенето: човек започва от себе си, постепенно отива към ближните си и най-после към Бога. Или обратно: започва от служене на Бога, постепенно отива към ближните си и най-после към себе си. Която посока и да избере човек, все към едно място води. И двете посоки са прави.

Сега, за да не изгубите тези две посоки на движение, пазете се главно от вътрешното недоволство, на което са изложени всички хора. Аз наричам това недоволство „хрема, кихавица, неразположение в живота.“ Недоволството не е опасна болест, но от него произтичат ред

усложнения в организма на човека. Ако всички хора разбираха любовта правилно, недоволствата, противоречията и мъчнотиите щяха да престанат. От хиляди години насам, хората все уреждат работите си, но в края на краищата пак недоволни остават. Защо? Защото те искат по човешки начин да турят ред и порядък в света. А това е невъзможно. Казвате, че поне в природата има ред и порядък. Не е така. Вълк хване овца, задуши я и я изяде. Де е тук редът и порядъкът? Змия хване жаба и я изяде. Жабата кряка, но змията не иска да знае. Де е тук редът и порядъкът? Де е законът? Това не е само при тези два случая, но ако проследите живота на всички същества, ще видите, че навсякъде се разиграва една и съща история. В цялата природа има нещо, което се мъчи, въздиша и стене. При тези противоречия хората не знаят още, какъв ще бъде крайният резултат. Обаче, всички учени, всички велики хора и светии, които съзнателно са изучавали природата, виждат, че всичко в нея работи за добро. Паралелно със злото, със страданията и нещастията, с противоречията, съществуват

други разумни сили, които превръщат всичко в добро.

Мнозина се оплакват от страданията, искат да ги избегнат. Страданията са изпити, на които се подлагат всички хора. Някой носи торба, в която има един сух хляб. Среща го друг, взима торбата, изважда от нея хляба и заминава. Първият започва да плаче, да скърби, че му взели сухия хляб. Едва изминал сто крачки, дохожда трети, взима празната торба и туря в нея едно кило топъл, пресен хляб. Какво по-хубаво от това? Сухият хляб се замества с пресен, топъл хляб. Такова нещо представят страданията - взимане на сухия хляб. Радостите пък представят донасяне на топъл, пресен хляб вместо сухия. Който не вярва в смяната на скърбите с радости, казва: Ами ако никой не ми донесе топъл хляб? - Щом сухият хляб изчезне, топлият непременно ще дойде. Ако житното зърно не се посади в земята, няма да даде никакъв плод. Сухият хляб трябва да се вземе, за да дойде вместо него топъл. Ако в живота на човека не дойдат страдания и противоречия, хубавото, красивото и великото

никога няма да дойдат. Такава е реалността в живота. - Защо е така? Когато дойде топлият хляб, тогава само ще ви кажа, защо изчезна сухият. Преди да е дошъл топлият хляб, нищо няма да говоря. Ще чакате с търпение, докато пристигне мекият, топлият хляб. Въпросът не е в това, че страдате. Важно е, като страда човек, да придобие нещо. Има смисъл да страда човек, но да придобие нещо. Щом придобие нещо, страданията изчезват, а придобива радост и живот. Смисълът на живота се заключава във всекидневните придобивки. Всеки ден трябва да имате по една малка придобивка. Това е вътрешното разбиране на живота. Към него трябва всеки да се стреми. Докато дойдете до вътрешно, дълбоко разбиране на живота, всеки от вас ще го схваща, според както е одарен. Тази е причината, че днес всички хора не разбират еднакво живота. Както и да разбирате живота, по отношение на Великото, вашето разбиране е право, но не и по отношение на обикновеното, на малкото, каквото е човекът.

Проявената Любов на Духа, проявената Мъдрост на Духа, проявената Истина на Духа, носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

*Беседа от Учителя, държана на 5 август 1934 г. 5 ч. с.
Витоша - (Яворови присои)*

ГРАНИЦИ НА ЖИВОТА

Когато четете Библията, трябва да имате пред вид две неща: духът и плътта; Духът подразбира вътрешния смисъл и съдържание на прочетеното, а плътта - буквата, външната му форма. Плътта подразбира променливия, неустойчивия живот. Духът - Вечното, Божественото начало на нещата. Духът и плътта коренно се различават, но като се говори за тях човек не трябва да се спира много, да ги разграничава, какво е духът и какво е плътта. В плътта се крият условия за всички видове престъпления. Обаче, не смесвайте страданията причинени от престъпленията, с вътрешните, по-високите страдания. Страданията са преходен период от плътта към духа. Страданията са граници между плътта и духа. Който не може да мине през тази граница, той не

може да влезе в духа. Някой се смущава, безпокои, защо му идват страдания. Ако не страда, човек не може да мине от неустроеното, от нечистото, от държавата на плътта към мястото на духа. В нечистотата, в неустроеното няма живот. Следователно, смъртта царува в плътта, а животът - в духа.

Какво е смъртта и какво - животът? Смъртта е сянка на живота. Обаче, не за всекиго смъртта е сянка. Смъртта е сянка за праведния, адът за грешния. И страданието не е за всекиго. Един се мъчи, друг се труди, а трети страда. Който страда, само той минава от плътта в духа, от неразумния в разумния живот, който е организиран. Разумният живот е без противоречия, без сенки. Когато боледува от някаква болест, човек се намира в страданията на плътта. Като страда по този начин той изучава законите на живота. Всяка болест показва, че е нарушена някаква добродетел. Болката на очите, на главата, на гърдите, на стомаха, както и на всички останали удове в организма, показва, че тия удове са лишени от нещо. Щом придобият това, което им липсва,

здравословното състояние ще се възстанови.

Така трябва да гледа човек на всички явления в живота. Съвременните хора искат да разберат смисъла на живота. Смыслът на живота е в това, да живееш. Ако не живееш, какъв смисъл може да има животът? Ако не живеете, а говорите за смисъла на живота, все едно, че сте взели Библията и размествате буквите ѝ, или чоплите с игла всяка буква, да видите, какво има под нея. Какво ще остане от Библията? Библейска каша. При това положение, вие трябва да намерите онези, които са писали Библията на времето си, те да ви помогнат. Същото нещо става, когато размествате в ума си всички ваши понятия за живота и за природата. Това не е нищо друго, освен същата библейска каша.

Често вие мислите, че сте постигнали нещо, че много сте придобили. На другия ден, обаче, обръщате всичко с главата надолу и се чувствате грешен. Как ще си обясните това противоречие? Един момент се чувствате чист и свят, добър човек, а следния момент се чувствате нечист, грешен и лош. Ще изясня това противоречие със

следния пример. Майка облича детето си с чисти дрехи. Отдето мине, на всички обръща внимание, всички му се радват. Покрай това дете минава друго, което носи в ръка кофа с нечиста вода. Вдига кофата с нечистата вода и я излива върху детето с новите дрехи. От този момент, който как мине край него, бяга настрана. Това дете започва да се чувства нечисто, грешно. Питам: всъщност, то по-грешно ли е сега, отколкото преди заливането му с нечистата вода? Вътрешно то е пак толкова чисто, колкото и по-рано, но външно, дрехите му са нечисти. Детето трябваше да бъде толкова предвидливо и умно, че отдалеч още да схване, какво мисли другото, с кофата в ръка, и да избяга от него. Кое е това дете? Дяволът. Когато срещнете дявола, не се хвалете пред него, че имате нови дрехи. Той всякога носи в ръката си кофа с нечиста вода, и щом види някой чист, добре облечен човек, залива го с нечиста вода. Срещнете ли дявола, отдалеч още бягайте от него.

Казвате: Какво представя дяволът? Дяволът е символ на злото, на изкушението, на

отрицателното в живота. За да не правите връзка с дявола, не мислете за него. За каквото мислите, с това се свързвате, това привличате. И когато мразите някого, вие пак се свързвате с него и го привличате към себе си. Вие не обичате злото, но то казва: Колко време сте живели при мене! Колко време сте ми слугували! Защо днес ме избягвате? Защо сте толкова непризнателни? Забравихте ли, че аз ви научих да разбирате света? Така изрежда дяволът своите заслуги по отношение на хората. Той не е невежа, не е прост, той е първокласен философ, благодарение на което изопачава доброто в човека. Щом влезе в него, той разбърква ума, сърцето и волята му, вследствие на което човек вижда света наопаки.

Казвате: Щом е така, защо е създаден дяволът? - Не питайте това, но задайте си въпроса, защо вие сте създадени. Дяволът е свободен да мисли и да разбира, както иска, за това вие не сте отговорни. Вашата отговорност се отнася до самите вас. Когато дяволът дойде при вас да ви изкушава, вие ще му кажете: „Махни се, Сатана, оттук. Аз мисля, както Бог мисли, и върша Неговата воля.“

Ако не мислите така, страданията едно след друго ще ви следват. Това не значи още, че човек не трябва да изучава живота и на по-ниските от себе си същества. Той има право да прониква в живота на същества по-низки от себе си, но трябва да бъде внимателен, да не падне в техния живот. Защо? Защото този живот не отговаря на неговия и ще му причини големи мъчности и страдания, докато излезе от него.

И тъй, духът е Божественото начало в човека, което организира, работи и повдига неговия живот. Той води човека към онази пълнота на живота, към която се стреми неговата душа. Само в живота на духа човек ще придобие истински знания: познаване на Цялото и познаване на частите. Цялото се познава отдалеч, а частите - отблизо. Понякога вие искате да изучите Цялото отблизо и се приближавате към него. Цялото по никой начин не може да се изучи отблизо. Защо? Защото отблизо се изучават само частите. И тогава, като се приближите към частите, една от тях ще хвърли сянка пред очите ви, и вие ще видите само нея. Тази малка част, обаче, не представя Цялото.

Например, като мислите за добрия човек, вие казвате, че добър е само онзи, който прави добро. Добрият човек не прави само добро, но той мисли добре и чувства добре. Има още ред качества, които определят добрия човек. Вие даже не сте помисляли, не сте сънували, какво нещо е добрият човек. Апостол Павел е казал: „Нито око е виждало, нито ухо е чувало, това, което е приготвено за онзи, който люби Бога.“ Същото може да се каже и за добрия човек: „Нито на ум е дохождало на човека, какво нещо е доброто.“ Велико нещо е доброто! Да живееш в доброто, значи да живееш в рая.

Мнозина се интересуват от живота в рая и питат: И в рая ли отношенията между хората са такива, каквито на земята? Има ли в рая мъже и жени, майки, бащи и деца, както на земята? - Ако си представяте живота в рая, като този на земята - отношения между мъже и жени, майки, бащи и деца - и животът там ще бъде същата каша, като тази на земята. Докато сте на земята, доволни или недоволни, вие ядете кашата, която майка ви бърка. Някога сте доволни от тази каша, а някога

не сте доволни. Защо? Защото има сладки каши, има и горчиви каши. Всички желаят сладките каши.

Сега, размишлявайте върху живота на небето, и нека всеки от вас си представи този живот и после да го опише. Някои искат да си представят, как живеят съществата на небето. За да разберете живота на небето, първо трябва да забравите отношенията, които сте имали помежду си, като жители на земята. Там ще видите, че вашите майки, бащи, братя и сестри не са били никакви майки, бащи, братя и сестри. Това са отношения между кукли. Щом забравите тези стари отношения, ще започнете да изучавате новите отношения - отношения между душите. Когато забравите старите си бащи, майки, братя и сестри, тогава само ще намерите своя истински Баща; тогава само ще намерите опорната точка в живота; тогава само ще намерите смисъла на живота.

Докато живеете на земята, вие ще имате нужда и от майка, и от баща, и от братя, и от сестри. Кой от кого има нужда: майката от детето, или детето от майката? - Детето, разбира се! Защо? - Защото

е слабо. Детето няма сила да се облече, да се изпере, да се нахрани. Когато е чиста, дрехата може да се изпере само със студена вода. Обаче, когато е нечиста, нужна е топла вода и сапун. Защо е нужен сапунът? Да разтваря мазнините. Тъй щото, когато поставят човека на огън, това показва, че той има много мазнини, много непотребни вещества. Сама по себе си, ризата е чиста, но в междините и са вмъкнати мазнини, утайки, които са непотребни и трябва да се изчистят, да се изхвърлят навън. Празните пространства, шуплите на ризата са необходими, защото през тях минава въздух, който прониква в тялото. Щом се запушат шуплите с нечистотии, ризата трябва непременно да се изпере. Иначе, въздухът не може да прониква през тялото, и от това организмът се разстройва. Когато нечистотиите, калта, утайките в човешкия организъм се увеличат, Божествената Любов не може да прониква вътре, а с това се създават ред нездравословни състояния. Само Божията Любов носи здраве за човека.

Някои хора обичат да затварят прозорците на

къщите си. Това е все едно, да запушват шуплите на своите ризи, да не влиза през тях въздух. Не, благодарете, когато шуплите на дрехите ви са отворени, за да стане проветряването правилно. Когато ви дойде едно страдание, това не е нищо друго, освен отваряне на няколко хиляди пори в човешкото тяло. Като се видите в това положение, казвате: Какво ли ще излезе от мене? Радвайте се на тия отворени пори! Всички хора говорят за здравето, препоръчват разни методи за запазване на здравето си, но като дойдат до опитите, виждат, че това, което са проповядвали и разбирали, сега не го разбират. Докато е здрав, човек препоръчва търпение на другите хора, казва им да търпят, ако искат да се излекуват. Щом те заболят, проповедта им пропада. На другите проповядват търпение, а те самите не могат да търпят. Силата на човека седи в следното: сам да изпълни това, което на другите проповядва. Всяка болест служи за изпитание на човека, да провери неговото търпение. Болестта не е нищо друго, освен инспектор, който дохожда да провери и изпита, как е устроено тялото на даден човек, каква е

издържливостта на някои удове от организма му и т.н. Той проверява, дали тялото е укрепнало, или не. Всяко изпитание има за цел да опита човека, какво и колко неща е придобил в живота си.

Казвате: Докога ще идват изпитанията и страданията в живота? - Докато се усъвършенствате. Невидимият свят не търпи никакви дефекти. Докато човек греши, докато има дефекти, все ще има някой да го ревизира. Всяка погрешка в живота на човека трябва да се отстрани, т.е. да се изправи. Защо? - Понеже сега се строи нещо съвършено ново, което трябва да бъде без погрешки. Вие не виждате новото, което се строи във вас, вследствие на което изпадате в големи противоречия. Без новото, което сега се строи, никой не може да бъде щастлив. Докато новото се съгради, вие ще удряте, ще чукате, ще плащате данъци. Съгради ли се новото, никакъв чук няма да се чуе, никакъв данък няма да се плаща. Мнозина питат, не може ли без страдания. Да се задава такъв въпрос, то е все едно, да се пита, не може ли без ръце, без крака, без уши, без очи? И без ръце може, и без крака може, и без очи може,

и без уши може, но какво ще остане тогава от човека? Едно трябва да имате пред вид: каквото страдание, или противоречие ви дойде, намерете неговия смисъл. Каквато болка ви дойде, намерете нейния смисъл. Всички противоречия, страдания, болки не са нищо друго, освен чистене. Чистенето пък е процес на живот. Дето има живот, там има и чистене.

Следователно, страданията, противоречията са граница за преминаване от един живот в друг. Човек не може да влезе в Божествения живот, докато не мине през страданието, като процес на чистене. Който се чисти, той минава в държавата на духа, той става свободен гражданин. Радвайте се, тогава, на чистенето. - Колко време ще се чистим? - Това не трябва да ви интересува. - Дълго време ли ще трае процесът на чистенето? - Колко време се употребява за изпирането на една нечиста риза? Някои могат да изперат ризата си само за половин час, но от търкане могат да я скъсат. Други пък могат да я изперат в продължение на няколко часа, като я киснат предварително в сапунена вода; после я перат

със сапун в няколко води, докато най-после я изсушат и изгладят. По-добре перете ризата си бавно, да не я скъсате скоро. Не се отегчавайте от работата си. Духът, който живее във вас не се отегчава, затова и вие не трябва да се отегчавате. Духът ви казва: Не бързайте, не се смущавайте, имайте търпение, аз сам ще свърша тази работа. В погрешките си хората са бавни, а щом дойде до изправянето им, те бързат, искат моментално да ги изправят. Както бавно, продължително са грешили, така ще се въоръжат с търпение, бавно ще изправят погрешките си. Много време се изисква за съграждане доброто в човека: не един, два, или няколко деня, но години са нужни за това. Всяка добродетел, която човек е изработил в себе си, се е подхранвала, съграждала с години наред. Това не става в един ден, нито в една година, или в един живот. Не само това, но хиляди разумни същества са работили върху човека, помагали са му, за да изгради в себе си красивото, великото, което днес виждаме. Някои казват, че духът всичко ще донесе. - Духът всичко ще донесе, но какво ще правите, ако нямате място в

себе си да турите това, което той носи? И светлината носи много нещо на мравката, но как я използва тя? Тя ще задържи в себе си толкова светлина, колкото е нейната възприемчивост. И обикновеният човек възприема светлината, и светията възприема светлината, обаче всеки я използва според степента на своето развитие. Стремете се да разширявате съзнанието си. Казвате: Не се ли е разширило досега съзнанието ни? Да задавате такъв въпрос, това значи да живеете в закона на ограничението. Разширяването на съзнанието е непреривен процес, свързан с повдигането на човека. Колкото по-високо се повдига човек, толкова и хоризонтът на неговото разбиране и знание трябва да се разшири. Той трябва да разбира закона на Цялото и закона на частите. Цялото е Бог, частите са всички живи същества, от най-малките до най-големите. Щом разбере тези два закона, човек може да определи своите отношения към Цялото и към неговите части. Всеки момент частта мени своята служба, своето място, тя не остава два момента на едно и също място; постоянно се

движи към Цялото, да се учи от Него. Тя заема мястото и службата на различни органи. И вие, като части на Цялото, откак сте слезли на земята, досега сте заемали различни служби, вследствие на което сте се изменили много. В първо време сте заемали малки служби, но колкото по-нагоре сте се качвали, толкова по-големи служби сте заемали, с по-големи и тежки отговорности, докато сте дошли до положението, при което днес се намирате.

Сега казвате: Остаряхме вече, не можем повече да работим. - Какво нещо е старостта? Старостта показва, че службата на човека е голяма, товарът му - тежък, обиколен е с много хора, и затова казва, че не знае, какво да прави. Вие сте остарели по единствената причина, че сте се занимавали с много работи. Злото не е в това, че сте остарели, но като сте остарели, не сте могли да изперете дрехите си. Знаете ли, колко е мъчно, стар човек да пере дрехите си? Малкото дете и старият си приличат в едно отношение, а именно: малкото дете и старият човек сами не могат да се

перат. Сегашните хора мислят, че сами се перат. Не, те се лъжат. Съвременните хора са деца, които и до днес още майките и бащите им ги перат. Те мислят, че са силни и сами могат да се перат. Не, майките и бащите им ги перат. Майките и бащите им, това е Духът, Който ги пере. Щом Той се оттегли, те ще видят, че представят или малко дете, или стари дядо и баба. Старият трябва много да работи. Обаче, като мисли, че не може да работи, той туря товара си на чуждите гърбове. Истинското положение, в което човек трябва да се намери, е това, което Христос е казал в стиха: „Ако не станете като децата, няма да влезете в новия живот, в Царството Божие.“ С други думи казано: Ако не станете като малките деца, няма да преминете през границите на страданието, за да влезете в царството на Духа. Време е вече да влезете в това царство. Ето защо, не гледайте на страданията като на мъчение, но като на преходни състояния, които водят от скръб към радост.

Сега, размишлявайте върху това, което ви се каза днес. И каквото намислите, то ще ви остане.

Ваше е само това, което можете да възприемете от всичко казано, а не това, което ви се е дало.

Изпейте песента „Бог е Любов“.

2. Беседа от Учителя, държана на 8 август 1934 г. 5 ч. с.
Витоша - (Яворови присои)

ПРОТИВОРЕЧИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ

В човешкото естество съществуват три големи противоречия и три големи възможности, от които произтичат всички нещастия и блага за човека. От противоречията произтичат всички страдания, а от възможностите - всички блага. Това е такава философия, за предаването на която са нужни не само ден-два, но най-малко хиляда години. Тези хиляда години са необходими за предаването само на една лекция от цялата философия. Представете си тогава, колко години са необходими за цялата философия! За да си представи човек, каква е тази философия, някои учени я сравняват с вечността. Какво нещо е вечността? За да си съставите понятие за вечността, ще приведа аналогията, с която си е

послужил един от древните мъдреци. Той казва: За да имате понятие за вечността, представете си една голяма земя с 400 хиляди мили дължина, 400 хиляди мили широчина и толкова дебелина. Тази земя е подобна на голям остров, на който всяка година прелита една птица; тя взима по една малка частица от нея и я занася на друго място. Колкото време се употреби, за да се пренесе земята на това място, толкова време трае първата секунда на вечността.

Често вие се натъквате на известни противоречия, но не знаете техния произход. Също така изживявате известно недоволство, скръб, омраза, но отде са дошли тия чувства, тия състояния, не знаете. Например, вие не знаете, че омразата е от висока култура. Защо? - Защото съществата от низка култура, каквато е например, глистия, не познават това чувство. Да мразиш, да завиждаш, за това се изисква доста висока култура. Само умният човек е способен да мрази, да завижда, да върши престъпления. За да направи едно престъпление, понякога човек мисли години, планува, решава, докато най-после го извърши.

Ум се иска за престъпленията. Колко време е мислил човек, докато направи ножа! Да се направи един нож, с такава форма, каквато днес има, това съставя цяла епоха в развитието на човечеството. Който пръв е измислил ножа, той е имал пред вид благото, спасението на човечеството. Наистина, ножът и до днес е благо за човека, но същевременно той е и негово нещастие, защото го заробва. От една страна ножът може да спаси човека, а от друга - да го зароби. Тази работа прилича на спасителя на един търговец, който дошъл уж да го спасява, а го насилил и взел парите му. Това се разправя в един анекдот. Двама разбойници нападнали един търговец с цел да го оберат. В това време дошъл трети, с желание да освободи търговеца от разбойниците. Той изпъдил разбойниците и завел търговеца у дома си, като му казал: Сега ще ми дадеш всичко, каквото имаш в себе си и ще благодариш, че те избавих от ръцете на разбойниците. - Какво добро направил той на търговеца? И той постъпил като двамата разбойници. Ако търговецът се беше противопоставил да му даде парите, които имал в

джоба си, и той щеше да постъпи като разбойниците.

Казвам: Характерът на хората се познава при изпитанията в живота. Много родители, например, се радват на малките си деца, считат, че те са ангелчета. Дайте на едно от тия ангелчета една ябълка и после му я поискайте назад, ще видите, доколко това дете е ангелче. Казвате за някой човек, че е светия. Дайте на този човек една къща и след време се опитайте да му я вземете. Този светия веднага ще каже: Защо вземате къщата ми? Нали за Бога я дадохте? Това не е светийство. Няма защо да задържа той къщата за Бога. Бог не се нуждае от никакви къщи. Истинският светия ще каже: Заповядай, братко вземи къщата си. Аз и без къща мога да живея. Изобщо, в даването човек се изпитва. Някой даде нещо, или направи някакво добро и после казва: Много дадох, излъгах се. - Това показва, че ти си сгрешил. Когато човек дава повече или по-малко, отколкото трябва, и в двата случая греша. Той трябва да дава точно колкото е определено. Когато прави добро, човек не трябва никога да съжалява, но всякога

с радост да си спомня, че е направил някакво добро. Ближният, на когото е направил доброто, също така с радост трябва да си спомня за направеното добро. Истинското добро е това, което предизвиква радост в Бога, в ближния ти и в самия тебе. Ако при всяко направено добро едновременно не се предизвика тази тройна радост, то не е направено, както трябва.

В 7 гл. от Деянията на Апостолите се говори за историята на еврейския народ, за живота и изпитанията на Йосифа. От цялата глава се вижда, какви са били тогавашните евреи. Яков имал 12 сина, един от които бил Йосиф. Той сънувал два съня, които разказал на баща си и на братята си, с което събудил тяхната завист: те го продали на търговците, които отивали за Египет, а след това напръскали дрехата му с кръв от животно, да докажат на баща си, че Йосиф бил изяден от звяр. С това те дали добър урок на Йосифа, да разбере, как може 11 братя да му се покланят, как може баща да му се кланя. Йосиф вътрешно проявил щастлавие. Не е трябвало да разказва той сънищата си нито на баща си, нито на братята си.

Сънища са това, те не са нещо реално. Обаче, братята му завидели, как е възможно да дойде ден, когато те да му се поклонят. От втория сън пък баща му се докачил и казал: Нима ти ще ни станеш господар, че ще трябва и аз, и майка ти, и братята ти да ти се покланяме?

Днес всички хора правят същата грешка, като тази на Йосифа и на 12-те отци на Израиля, неговите братя. Йосиф имал известни слабости, за които трябвало да отиде в Египет, а после да лежи две години в затвор. Когато бил в дома на Фараона, невидимият свят го поставил на изпит, да се опита целомъдрието му. Той избягал от изкушението, но вината му се заключавала в това, че не събудил в жената възвишени и благородни чувства, а лоши, низки чувства. Това показва, че и в него имало нещо криво. Кривото се заключавало в това, че не бил много умен. Може ли да се нарече умен човек онзи, който, като срещне своя приятел, започне да му отваря касите си, библиотеките си, да показва, колко богатства, колко знания има? С богатствата, със знанията си, той излага своя приятел на

изкушение. Следователно, не излагайте приятеля си на изкушение с вашите богатства и знания.

Това, което Йосиф преживя, трябваше да стане. Така се изпитва всеки човек. Хиляди години трябваше да минат, за да се разбере, защо, именно, Йосиф е пострадал от братята си и от Фараона. Хиляди години има още да учите! Дълго време още птицата ще отива и ще се връща, ще пренася зрънце по зрънце земята, докато от старата земя се създаде нова.

Казвате: Не може ли тия неща да се избегнат? - Всичко, което е станало, трябваше да стане. Ако не бяха станали тия неща, нямаше какво да четете и да учите. Тъй щото, по-добре е, че всички тия неща са станали, макар и със своите противоречия, отколкото да не бяха станали. Това, което Йосиф не можа да довърши, други дойдоха след него и го свършиха. С това, което стана, се разкриха греховете и слабостите на Йосифа и на братята му. Като отидоха при Йосифа да купуват храна, той ги постави на изпит - задържа при себе си най-малкия си брат, Вениамин, а останалите пусна да си отидат. Те започнаха да плачат, да се

разкайват и да говорят помежду си: Каква напаст ни сполетя! Ние продадохме брата си, но ето, днес иде възмездие за нашето престъпление. - Колко години трябваше да минат, докато те съзнаят в себе си престъплението, което са извършили по отношение на брата си! Едва тогава те се изповядаха пред баща си за стореното от тях с Йосифа. Тогава и Йосиф им разказа своите изпитания и погрешки. И най-последно заключи: Отсега нататък всички ще вървим по Божиите пътища и няма повече да грешим. Следователно, всеки човек, всеки народ, който не върши волята Божия, е осъден на големи страдания.

Питам: ако днес, три хиляди години от времето на Йосифа, ви дадат задача като неговата, как ще я решите? Или, ако след изминаването на две хиляди години след Христа, ви дадат задача като Неговата, как ще я решите? Много от съвременните християни, като се натъкнат на някое малко страдание, едва го понасят. Страданията са за героите. Който не страда, той не може да бъде герой. Първото страдание, което се дава на човека, показва, че в него има условия

да стане герой. Страданията повдигат човека, правят го силен, мощен, велик. Ако не страда, човек нищо не може да постигне. Когато някой страда, Божественото в него му нашепва: Не се смущавай, от тебе човек ще стане. Страданията са скъпоценни камъни, които украсяват човека. Който види тия камъни върху човека, той изпитва в себе си желание да ги обсеби, да ги открадне. Болката, която човек изпитва при страданието, се дължи не толкова на това, че страда, колкото на факта, че се чувства разпънат: от една страна го теглят отвън, да му вземат скъпоценния камък - страданието, от друга страна той тегли, да задържи тази скъпоценност за себе си. Който не разбира смисъла и цената на страданието, той казва: Защо ми се даде това страдание?

Мнозина смесват страданието с мъчението и с труда. Страданията представят обвивките на Божествените ценности, които в бъдеще ще красят главите ви. Ако страданията не съществуваша, хората щяха завинаги да останат голи, сухи кости, от които нищо не можеше да излезе. Ако можеше без страдания, нито Христос, нито апостолите,

нито мъчениците биха страдали. Страданията са съществували и преди Христа, и в Неговото време, а съществуват и днес. Който върви по пътя на разумните страдания, той върви в Божествения път. Да мисли човек, че може и без страдания, това значи да е взел крива посока в живота. Едно трябва да знаете: след всяко страдание, след всяка скръб иде радост, съответна на скръбта. Колкото голяма е била скръбта, толкова голяма ще бъде и радостта. Радостта иде всякога, след като човек занесе страданието на неговото място. Какво значи да занесе човек страданието на неговото място? Да занесеш страданието на мястото му, това значи да го изтърпиш до край. Щом изтърпиш страданието до край, ти придобиваш онази скъпоценност, която се съдържа в него. Щом придобиеш тази скъпоценност, радостта иде вече като естествено последствие на придобивката. Тази е философията на страданието. Всичко друго, вън от страданията и радостите, е преходно, временно. Някога и страданията ще престанат, но днес, при сегашното развитие на хората, те са необходими.

Сега всички трябва да бъдете герои. Като ви дойде някое страдание, не бързайте да го хвърлите на земята, но кажете: Без страдания на земята не може. Пееш ли, носи страданието. Работиш ли, носи страданието. Обират те, носи страданието. Мъчат те, носи страданието. Каквото и да става с тебе, носи страданието и напред върви!

Някой се оплаква, че пострадал много. - От какво пострадал? Борил се с котка и тя оставила следи по лицето му. Или се борил с куче, което също така оставило следи по лицето му. Може да се е борил с лъв, който оставил следи по тялото, по дрехите му. Най-после човек може да се бори и с дявола. Какво оставя дяволът? Той оставя своята чернота. Като излезе от борбата с дявола, човек почернява, погрознява и започва да съжaliaва, че е влязъл в борба с него. Каквото и да прави, човек трябва да се бори с дявола. Той е голям майстор в борбата. Всички се отвращават от дявола, а въпреки това всеки ден дружат с него. Тук ще го видите да чука чаша за здраве с някои добри хора. Там ще го видите, че влязъл в сдружение с някой богат търговец. Всички се

радват на веселостта му, на сладкодумието му, на доброжелателството му - не го познават хората. Защо? Защото те си го представят особен, не като човека, вследствие на което те попадат в неговите примки. След като създаде ред неприятности, той ще дойде да ви съжалява, че сте пострадали много, че са ви излъгали и казва: Да бях дошъл при вас, нямаше да пострадате така. Като разберете един ден, че дяволът ви е създал всички нещастия, вие се връщате пак към старата философия и казвате: Защо стана така? - Защото другояче не можа да стане. За подобни случаи, турците казват: „Или си отваряй очите, или ще ти ги отворят.“ С други думи казано: Или разбирай как стават нещата, или ще те накарат да разбереш.

Съвременните хора са дошли до положение, да работят главно за себе си. Добро е това, но то съставя една трета от цялата работа. Други са отишли по-нагоре, те работят освен за себе си, още и за ближните си. Това съставя две трети от цялата работа. Най-после човек трябва да работи и за Бога, да завърши целия кръг на работата. Значи, човек трябва да работи в три направления:

за себе си, за ближния си и за Бога. Или, обратно: за Бога, за ближния си и за себе си. Отдето и да започне работата, резултатът ще бъде един и същ. Всеки трябва да държи в съзнанието, в ума си мисълта за тези три работи - да работи едновременно за себе си, за ближния си и за Бога. Ако работи изключително за себе си, човек се намира в областта на свещения егоизъм, отдето идат всички страдания и нещастия. Свещеният егоизъм не носи нищо добро за човечеството. Досега хората са работили за себе си повече, отколкото трябва. Едва сега те започват да работят за ближните си.

Време е вече хората да започнат работа за Бога. Както работят за себе си, мнозина мислят, че работят за Бога. Какво значи да се работи за Бога? Хиляди години трябва да се разправя на хората, какво значи работа за Господа. За да работи за Господа, първо човек трябва да отиде при Него, да Го проучава, да види, как Той работи. Не можете да работите за Бога, докато сами не видите, как Той работи. Щом започнете да работите като Бога, вие работите вече за Него.

Докато дойдете до тази работа, дълго време трябва да учите, как Бог работи. Тъй щото, когато работите за Бога, ще се учите от Него, как Той работи. Като работите за ближния си, ще се учите от него, как той работи. Като работите за себе си, също така ще се учите от себе си. По този въпрос вие сте специалисти, по-големи авторитети от вас не съществуват. Що се отнася до работа за себе си, всички сте генерали. Щом дойде до работа за ближния и за Бога, там сте обикновени войници. Засега бих желал да станете генерали в работата си за ближния. Колкото се отнася до работа за Господа, това е въпрос на близко или далечно бъдеще - от вас зависи.

И тъй, за когото и да работите - за себе си, за ближния си или за Бога, поставете любовта за основа на всяка работа! Страданието е работа, радостта - почивка. Следователно, дойде ли страданието на гости в дома ви, поканете го любезно, усмихнете му се и кажете: Много те очаквах, много плаках за тебе, но заслужава да се плаче. Какво ви струва да се усмихнете на страданието? Някой ви обрал. Трябва ли да

страдате за това? Като срещнете този, който ви обрал, усмихнете му се и кажете: Заповядай и друг път. Ако имах повече, още бих ти дал. - Това значи герой!

Сега, нека всеки от вас си избере поне по едно нещо за приложение от това, което говорих тази сутрин. Много неща има за приложение, и то най-разнообразни. Нека всеки си избере нещо, но ще внимаваме да не се яви между вас вътрешно недоволство. Това недоволство може да се дължи на обстоятелството, че някой задигнал най-хубавите дрехи, а за другите не останали такива. Друг пък задигнал един скъпоценен пръстен, или златен часовник, или златно перо за писане, или сребърна лъжица, чаша, или някакъв скъп прибор за ядене. Нека всеки си избере това, което му е нужно, а не това, на което всички се нахвърлят. Ако ви трябва лъжица, вземете я; ако ви трябва пръстен, вземете го; ако ви трябва огърлица, вземете я. Всеки да си вземе това, което за дадения случай му е необходимо. Който иска да се жени, той непременно трябва да има огърлица. Без огърлица човек не може да се

жени. Когато посадят житото в земята, става годяването му. Като покълне, става сватбата му. Когато започне вършитбата, хоро се върти. И най-после, когато житото се смели и приготви на хляб, щастието иде. Значи, тогава невестата, младата булка влиза в устата на хората, които започват да я дъвчат.

Следователно, когато житото страда, вие се смеете, радвате се. Тази е първата усмивка, която човек е направил. Като слушате да ви се говори така, вие казвате, че ви залъгват. Какво значи залъгването? Залъгване е, когато ви обещават нещо, а не го дават. Щом ви дадат обещаното, това вече не е залъгване, то е нещо реално. Човек търси любовта и, ако не я намери, казва, че го залъгват. Щом намери любовта, той е доволен вече, защото се е домогнал до нещо реално. Залъгването е метод. Докато заставят детето да отиде на училище, залъгват го, дават му това-онова. Щом влезе в училището, започват вече да го учат. И през периода на ученичеството, ученикът пак се залъгва. С какво? - С хубави бележки, с награди, със свидетелства. Всички

тия неща са все залъгалки. Хубави са залъгалките, но най-добро от всичко е знанието, което човек придобива. Истинско знание е това, което човек всякога може да употреби, както за свое благо, така и за благо на другите. Всичко друго, което не може да се използва за свое и за общо благо, не е знание.

В прочетената глава, в лицето на мъченика Стефана виждаме герой, когото убиват с камъни, но той прощава, като се обръща към Бога с думите: „Господи, прости им, те не знаят какво правят“. Стефан разбираше смисъла на страданието. Той гледаше на страданието, като на скъпоценност. Ако хвърлят камък върху някой обикновен човек, той ще каже: Убиха ме! Мене ли намериха да убиват с камъни? - Някога ще ви бият с малки камъни, а някога - с големи. С каквито камъни да ви бият, вие трябва да имате предвид философията на страданията и геройски да понесете всичко. Когато влизате в някоя градина с плодове, вие отивате при една ябълка, откъсвате най-голямата, най-зрялата и красива ябълка и казвате: Отлична е тази ябълка. Защо не

постъпвате по същия начин и когато ви замерят с някой голям камък? Вземете този камък в ръката си, стиснете го, превърнете го в скъпоценен и го дайте на онзи, който ви е ударил с него. По този начин вие ще победите. Как постъпвате днес, когато някой ви удари с камък? Навеждате се взимате камъка и го хвърляте върху неприятеля си. И той се навежда, взема още един камък и ви удря с него. Така се започва престрелка, хвърляне на камъни от двете страни, както децата си играят с топки.

Казвам: бъдете герои да носите страданията си. Вие викайте към Христа, молите се да ви посети. Но ако Христос дойде при вас, едва ли ще го изтърпите един ден. Ще Му кажете: Господи, можеш вече да си отидеш, защото, откак дойде при нас, големи нещастия ни сполетяха. Защо сте недоволни от Христа? - Защото, когато дойде в домовете ви и намери пълни шишета, Той ще каже: Изпразнете това шише, изпразнете онова шише! Като не знаете, какво по-нататък ще прави Той с празните шишета, вие казвате: Откак дойде Христос в дома ни, оголяхме, къщата ни се

изпразни. Обаче, Христос прилага един велик метод: старото излива, а ново, чисто налива. Нали и вие постъпвате така? Когато при вас дойде някой ученик, дадете му една хубава книга. Когато гладен човек дойде при вас, давате му от най-хубавия хляб, с който и вие се храните. Когато жаден човек дойде при вас, давате му от най-хубавата вода, която и вие пиете. И най-после, когато приятелят ви дойде при вас, давате му най-хубавата мисъл, която държите за себе си. Какво приятелство е това, ако вие не можете да имате помежду си най-хубави мисли и чувства? Истинският живот седи в чистотата. Много лоши мисли и чувства могат да минат покрай вас, но вие не трябва да ги пущате да влизат вътре. Това е геройство. Срещате мечки, вълци - не се възмущавайте от тях. Има три вида мечки: външни, вътрешни и Божествени мечки. Също така има и Божествени коне. Например, пророк Илия се възнесе на небето с огнена колесница, с три Божествени коня. Това са отвлечени работи, които не са за всички хора. Те са само за възрастните. Големите, дълбоките книги са за

учените хора, а за вас са малките книги, букварчетата.

Често съвременните хора задават въпроса: Не можа ли Христос да не страда? - Аз не се занимавам с този въпрос, защото зная, че Онзи, Който е създал света, е предвидил всичко. Той е наредил нещата разумно. Следователно, страданията на Христа са разумни и на място. Който намира, че е могло да се избегнат страданията на Христа, нека той направи опит, да създаде нов свят, според неговите разбирания. Ако наблюдавате вашия вътрешен свят, ще видите, че и там е предвидено да страда Христос. Когато грешите, Христос страда във вас. Апостол Павел казва, че Христос е разпнат втори път. Какво значи това? Това подразбира, че докато грешат, хората все още продължават да разпъват Христа в себе си. Хората се възмушават от евреите, че преди две хиляди години разпнали Христа, но въпреки това и те до днес още продължават да Го разпъват в себе си. Някои пък се съмняват, наистина ли Христос е бил разпнат. За да се освободи от съмнението в себе си, човек трябва

правилно да мисли.

Сега аз ви съветвам да не се лакомите за големи неща, но всеки да си вземе по едно букварче и да започне да учи. Какво трябва да бъде това букварче? - Букварче на щастието. Всички търсят щастието и ще го намерят в това букварче. В днешната беседа има едно букварче на щастието. Намерете го, вземете го и започнете да учите. Другите неща от беседата оставете за после. Започнете да изучавате азбуката на щастието. Кога може да бъде човек щастлив? - Човек може да бъде щастлив, когато езикът му не е много дълъг. Човек може да бъде щастлив, когато не се сърди, не се кара, не се гневи. Човек може да бъде щастлив, когато не е ревнив. Щастлив е онзи, който се влюбва само за ден и половина. Защо? - Защото влюбването е външната страна на любовта. Влюбването е дреха на любовта, която всеки ден може да се сменя.

Едно трябва да знаете: който истински иска да бъде щастлив, той трябва да се държи здраво за любовта. Любовта е същественото в живота. Тя носи живот. При любовта човек расте и се развива,

а при влюбването се смаява. Като се влюби, човек губи от теглото си и тежи два пъти по-малко, отколкото преди влюбването. Щом се влюби, след един ден и половина той вече се е стопил, олекнал е. Който се топи и смаява, той се е влюбил; който расте и се увеличава, той люби. Изкуство е човек да се влюбва. По-голямо изкуство е човек да люби. Един търговец се влюбил в една княжеска дъщеря и, за да разположи княза към себе си, поканил го един ден на обяд. Като се свършил обядът търговецът казал: Втори път няма да помисля да давам обяд на княза. Защо? Прескъпо му струвал този обяд. Търговецът казал: Ако дам още един обяд на княза, нищо няма да остане от мене. Всичкото ми имане ще отиде. И себе си да продам, нищо няма да постигна. Такова нещо е влюбването.

Не желайте неща, които заробват! Ако едно желание може да ви допринесе нещо, има смисъл да го подхранвате. Но ако едно желание може да ви лиши от свободата, от най-ценното в живота, защо ви е то? Затова, правете разлика между желанията си. Наблюдавайте, кои желания дават

свобода, кои заробват и кои ограничават. Свободният човек сам се ограничава. Това е негово право. Който не е свободен, той пък се заробва и, като се зароби, трябва да дойдат други да го освобождават. Значи, свободният сам се ограничава, сам се освобождава. Който не е свободен, други го заробват, други го освобождават. Затова казвам: Ограничавайте се, без да се заробвате! Това е ваше право. В това седи силата на човека. Това е законът на любовта.

„Проявената Любов на Духа, проявената Мъдрост на Духа, проявената Истина на Духа, носят пълният живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.“

3. Беседа от Учителя, държана на 12 август 1934 г. 5 ч. с.
Витоша - (Яворови присоци)

ЖИВОТ, ЗНАНИЕ И СВОБОДА

Съвременният свят страда от дезорганизиране. Защо? - Защото в разбирането на съвременните хора за живота няма единство, което да ги сплотява. Изобщо, всички хора уреждат живота си тъй, както разбират. Каквото и да говорят, както и да се изразяват външно, вътрешно всеки постъпва както разбира. Колкото и каквото да се проповядва на вълка, все вълк си остава. Той си знае своето. Колкото и каквото и да се проповядва на овцата, в разбиранията си тя пак овца си остава. В някои отношения мнозина дават овцата за пример. Наистина, по характер тя е мека, няма грубия характер на вълка, но е нечиста. Дето живее, там остава нечистотиите си. Аз взимам вълка и овцата, като два типа в живота. Някои хора имат разбирания и характер като тия на

вълка, а други - като на овцата. Отрицателната черта на вълка е грубостта, а на овцата - нечистотата. Положителната черта на овцата е щедростта: тя дава млякото, вълната си, а понякога и децата си. Вълкът, обаче, не е щедър. Добрата черта на вълка е, че не дава място на паразити в себе си. Паразитите се страхуват от вълка. Ако направите кожух от вълча кожа, никакви паразити няма да влязат в него. Енергията на вълка е потребна за природата. Ако вълкът не беше полезен, природата не би го търпяла, той не би съществувал. Веднъж съществува, той има известно предназначение, както за природата, така и за човешкия живот. Каменарят, който троши камъните, железарят, който кове желязото, земеделецът, който оре земята, се нуждаят от енергията на вълка. И обратно: там, дето силите трябва да се организират, е необходима енергията на овцата.

Съвременният свят се нуждае от организиране. За тази организация е нужно начало. Хората наричат това начало Бог. Като атрибути, присъщи на това начало са: живот,

знание и свобода. Значи, животът, знанието и свободата излизат от това вечно Начало, от Бога. Човек може да добие живот, знание и свобода само от Бога - от никое друго същество не може той да добие тези неща. Всичките погрешки на хората се заключават в това, че те търсят живота, знанието и свободата там, дето те не съществуват. Вследствие на това, в тях се заражда вътрешно недоволство. Вътрешното недоволство е признак на това, че хората не вървят в правия път. Някой казва, че е недоволен от живота. - Той е недоволен от живота, защото го няма в себе си. Друг е недоволен от знанието, защото го няма в себе си. Трети е недоволен от свободата, защото я няма в себе си. Ако има в себе си живота, знанието и свободата, които изтичат от Бога, той щеше да е напълно доволен.

Като се говори за доволството, мнозина се натъкват на мисълта, че доволният човек няма подтик за работа. Не, тази мисъл е погрешна. Животът започва с доволството. Трябва човек да е доволен от всичко, което му е дадено, за да няма какво да го смущава. При това положение той ще

има една строго определена цел, към която ще се стреми. Каква ще бъде тази цел? Каква е целта на художника? - Да рисува. Ако той не може да рисува, да копира природата, какъв художник ще излезе от него? Каква е целта на техника? - Да мисли, докато изнамери такава форма, която съответства на принципа, който иска да впрегне на работа. Ако вие не можете да впрегнете великите принципи на живота, на знанието и на свободата на работа, какъв смисъл ще има вашият живот? Без това разбиране за живота, за знанието и за свободата, колкото и да се стремите към тях, те ще бъдат нещо външно за вас - дреха, накит, с който можете само да се представите, без да внесат във вас някакво вътрешно, дълбоко съдържание и смисъл. Всъщност, животът има външна страна, но тази негова страна, не представя още истинския живот. Истинският живот е нещо постоянно, установено, което не се подава на никаква промяна. В каквато и форма да се постави, голяма или малка, животът не се изменя, той остава един и същ. Съвременните хора искат да изменят живота си, вследствие на

което някой мисли, че е успял да направи това и казва, че изменил живота си. Това е криво разбиране. Животът никога не се изменя. Когато казвате, че искате да измените живота, това подразбира, че търсите такава форма, в която той може да се прояви. Ако не намерите форма, съответна на неговите изисквания той ще се прояви, както знае.

Щом се говори за живота, във връзка с него се повдига въпросът за човека. Що е човек? - Човек е същество, което мисли. Това е общ извод. С други думи казано: всяка мисъл приложена в живота, е израз на човека. Ако не може да прояви своя живот, своето знание и своята свобода, човек се намира още в зародиша, в зачатие на своята форма.

Христос казва: „Ако Отец ми е с вас, вие ще правите дела, каквито и Той прави.“ Следователно, вие нищо не можете да направите, ако Бог не е с вас. Не мислете, че можете да заставите Бога да дойде при вас. Не, вашата задача е само да не противодействате на Бога - нищо повече. Какво правите вие? От една страна Му противодействате,

а от друга - искате да Му покажете начин, път, как да се прояви във вас. Това е човешка работа. Всичката философия на живота се заключава в следното: Не противодействайте на Бога, когато се проявява в живота, в знанието и в свободата. - Как се изразява това противодействие? - Който не люби, той противодейства на Бога. Който противодейства, той се излага на вътрешна борба, от която излиза победен. Когато слабият воюва със силния, той всякога остава победен, стъпкан. Ако невежият се бори със знаещия, той всякога ще бъде стъпкан. Ако робът се бори със свободния, той също така ще бъде стъпкан. Когато някой ви тъпче, трябва да намерите причината за това. Като размишлявате и наблюдавате себе си, ще видите, че причината се дължи на факта, че или не любите, или не учите, или нямате стремеж към свободата. Свободата обича истината, знанието - мъдростта, а животът - любовта. Ако нямате любов в себе си, животът във вас не може да се развива; ако нямате обич към мъдростта, знанието във вас не може да се развива; ако нямате любов към истината, вашата свобода не може да се

прояви. Този е единственият метод да проявите живота, знанието и свободата.

Сега всички трябва да се стремите към изработване на вътрешни методи за работа. Всички очакват някой да дойде отвън, да ги научи на нещо. Учителят може да предаде някакъв урок на учениците си, но ако те не приложат, това, което им е предадено, знанието ще остане неразбрано за тях. За учителя, или за професора е ясно това, което преподава, но ако учениците му не учат и не прилагат, това знание ще остане безпредметно. Те няма да се домогнат до онова, което им е потребно в живота. Мнозина мислят, че ще дойде ден, когато ще се освободят от ограниченията в живота, ще влязат в Царството Божие, дето царува радост, мир, веселие. Верно е това, но работа се изисква от всички. Затова, именно, аз ви давам метод, който може да ви помогне за постигане на вашите идеали. Щом приложите този метод, още днес можете да влезете в Царството Божие, още днес, Бог, светиите, ангелите, добрите хора могат да посетят дома ви. Кога ще дойде това нещо за другите хора,

не е важно. За вас може да дойде още днес. Какво искате: да дойде Царството Божие за всички хора изведнъж, или да дойде първо за вас? Едно трябва да знаете: Царството Божие е дошло отдавна за света, за Цялото, защото Бог живее в Цялото. За частите, обаче, частно за човека, Царството Божие още не е дошло. Като части, хората трябва да се обединят в едно цяло, да се организират, за да разберат великия закон на живота.

Мнозина подържат идеята, че Бог е непостижим, че не обръща внимание на тях, като малки величини в живота. Питам: Защо вие обръщате внимание на малкия си пръст? - Защото е част от ръката ви, а тя - част от цялото тяло. Ако този пръст се отдели от ръката ви, и да искате, не можете да му обърнете внимание. Следователно, докато сте част от Бога, Той всякога ще ви обръща внимание. Щом сте част от Бога, вие всякога ще бъдете на работа. Затова е казано: „Ние сме съработници с Бога“. Който е съзнал тази истина, той никога не може да противодейства на Божията работа, на Божия план. И като свърши работата,

която му е определена, човек може да си почине. В почивката само той е свободен.

И тъй, живот, знание и свобода - за физическия живот. Любов, мъдрост, истина - за духовния живот на човека. Всички хора говорят за любовта, като основа на живота и към нея се стремят. Майката обича детето си. Защо? - Защото има някаква връзка към детето си. За знанието ли го обича? - Не. Детето се ражда невежо, но знае да говори, постепенно се учи да приказва. Такова, каквото е детето, майката го обича. Често в хората се заражда желание да бъдат силни, учени, богати, независими, равни на Бога. Ако постигнат всичко това, ще излезе, че Бог е несъвършен. Те едва ли не мислят, че всичко могат да постигнат. Едно трябва да се знае: детето символизира онова начало в човека, което се стреми към развитие, към усъвършенстване. Тази е причината, заради която майката обича детето си. Тази е причината, заради която Бог обича човека. Майката вижда в детето си ония сили, способности, които Бог е вложил в него и се радва, че един ден то ще се повдигне, ще отрасте. Тя казва: Каквато съм аз,

такова ще стане и моето дете. Започва да прави опити с него, - един, два, три, пет, десет, докато един ден види, че детето започва да проявява живота, знанието и свободата по същия начин, както тя ги проявява. Докато е при майка си, детето се развива свободно, без да се спира върху въпроса, дали тя го обича, или не. То не се съмнява в обичта на майка си, и затова расте. Който момент се усъмни в любовта ѝ, то се спъва и престава да се развива.

Същото може да се каже и за вас. Който момент се усъмните в любовта на Бога, вашето развитие спира. Ако слуша майка си, детето ще постигне всичко, каквото тя желае. Щом постигне това, което майката желае, то ще постигне и своите желания. Това е закон. Следователно, ако и вие работите за постигането на Божиите желания, ще постигнете и своите. Който разбере този закон, той трябва да го приложи, да види неговите резултати. За тази цел впрегнете страданията, недоразуменията, лошите мисли, чувства и постъпки на работа! Впрегнете всички вълци, мечки, тигри във вас на работа! Не ги

избивайте, но работа им дайте! Вие сте пуснали вашите вълци и овце на свобода, да правят каквото искат. Вълците, поради своята грубост и жестокост, са унищожили част от живота. Овцете, поради своята нечистота, са изцапали всички места, дето кракът им е стъпал. За да не стават тия неща, впрегнете и вълците, и овцете на работа!

Кой е най-големият вълк в човека? - Недоволството. Коя е най-голямата овца в човека? - Доволството. Вълкът е недоволството, а овцата - доволството. Аз взимам вълка и овцата като образи, върху които да размишлявате. Тъй-щото, дойде ли при вас недоволството - вълкът - впрегнете го на работа. Дойде ли доволството - овцата - впрегнете я на работа. Само по този начин ще изпълните волята Божия и ще придобиете три неща, необходими за вас: живот, знание и свобода.

Изпейте песента „Бог е Любов“.

4. Беседа от Учителя, държана на 15 август 1934 г. 5 ч.с.
Витоша - (Яворови присои)

• СЪДЪРЖАНИЕ •

1. Великото в живота	3
2. Граници на живота	20
3. Противоречия и възможности	37
4. Живот, знание и свобода	60